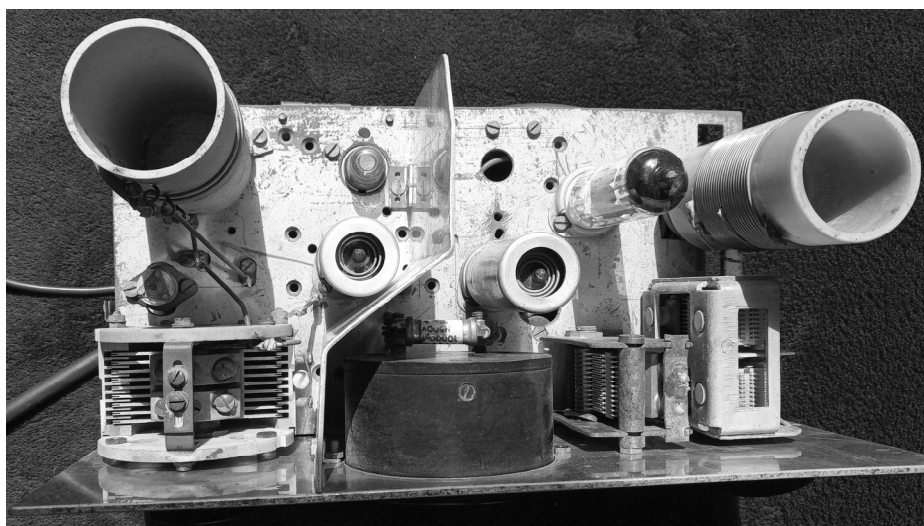
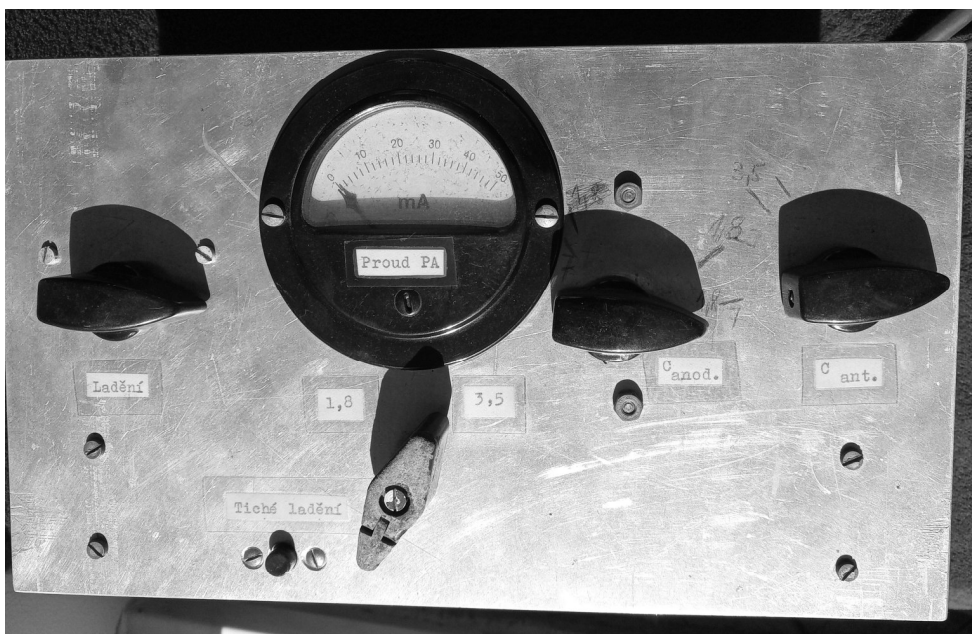

Členský zpravodaj Veterán Rádio Klub Brno

Ročník XXIX – 2023

číslo 2

RETR0 : CW vysílač pro 1,8 a 3,5 MHz z roku 1963

Osazení : ECF 82, EF 80, EL 83. Výkon : cca 10W

**VRK, zapsaný spolek
Informační bulletin**

Vydává Rada VRK

**Předseda a VO OK5VRK,
včetně sídla spolku**

OK2BGW Ing. Ivo Kovář
Jamborova 939
66603 Tišnov
Mobil: 728 537 968
e-mail: ok5vrk@seznam.cz

Místopředseda

Silent Key OK1APY Petr Pick

Pokladník a hospodář

OK2AIS Aleš Tomšů
Hrnčířská 41, 60200 Brno
e-mail: ok2ais@seznam.cz
Mobil: 732 962 021

Diplomový manažer

OK2BEH Zdeněk Životský

Člen rady

OK2JK Jan Kališ
U rybníka 179
67168 Hrabětice
e-mail: ok2jk@volny.cz

Revizní komise

OK2PAK Ing. Vladimír Bolf
OK2PAU Pavel Vágner
OK2PIP Pavel Šťastný

OBSAH

1. CW TX z roku 1963
2. Obsah, rada VRK
3. Příspěvky, silent key, setkání
4. Výsledky hlavního závodu VRK
5. Životopis OK1AQ
6. Hamshacky 97-102
7. Rozhlas-1
8. Rozhlas-2

Důležité kontaktní adresy:**Český Radioklub, U Pergamenky 3,
170 00 Praha 7.**

e-mail: crk@crk.cz
telefon: 266 722 240, 607 208 230

QSL služba : e-mail: qsl@crk.cz

telefon: 266 722 253

návštěvy: středa 0900 -1730, nebo dle dohody

QSL lístky :

**Cesky radioklub, CRC, U Pergamenky 3,
170 00 Praha, Czech Republic.**

Český telekomunikační úřad

Odbor správy kmitočtového spektra

Sokolovská 219, Praha 9,

P.O.Box 02 , 225 02 Praha 025,

telefon (ústředna): 224 004 111

Referent : 224 004 708

Stránky VRK na I-netu : <http://www.vrk.wz.cz>

Výsledky hlavního závodu VRK 2023

	CW	QSO	Nás.	body
1.	OK2BR	39	16	624
2.	OK2PYA	35	15	525
3.	OK1JFP	36	14	504
4.	OK1KC	33	13	429
5.	OK2CDR	33	13	429
6.	OK1DM	33	12	396
7.	OK1DKR	34	11	374
8.	OK2PIP	34	11	374
9.	OK5MM	32	11	352
10.	OK2SG	28	12	336
11.	OK2ABU	30	11	330
12.	OK8KM	28	11	308
13.	OK5SA	28	11	308
14.	OK1FKD	28	10	280
15.	OK2PAU	27	10	270
16.	OK1FGD	27	9	243
17.	OK2BND	26	9	234
18.	OK1FFA	23	9	207
19.	OK1MJA	22	9	198
20.	OK1PFM	20	8	160
21.	OK1FMX	17	8	136
22.	OK1DVA	15	6	90

Letošního závodu se účastnilo přes 77 stanic. Je potěšitelné že nejvíce zastoupenou je kategorie CW. Těšíme se na vaši účast v závodě s ručními klíči.

	MIX	QSO	Nás.	body
1.	OK1DOL	79	24	1896
2.	OM3RKA	65	24	1560
3.	OL2LF	60	22	1320
4.	OK1DQP	62	21	1302
5.	OK2SLS	58	20	1160
6.	OK1AY	57	19	1083
7.	OK1LO	48	18	864
8.	OL60AD	52	14	728
9.	OM7AT	27	9	243
10.	OK2BRQ	19	6	114

Pro kontrolu : OK2-9329

	SSB	QSO	Nás.	Body
1.	OM2RL	46	15	690
2.	OK2VPX	43	12	516
3.	OK2BRX	36	12	432
4.	OK2SJS	35	12	420
5.	OM7AXL	34	8	272
6.	OK2TKE	24	11	264
7.	OK2HM	22	9	198
8.	OK1UVU	28	7	196
9.	OM0AD	18	6	108
10.	OK1KQP	17	4	68

Jindřich Rákosník, OK1AQ

Laco Polák, OK1AD

Narodil se 21.8.1911 v Sedleci – Kutné Hoře. Absolvoval studium zemědělství a veterinářství na Karlově univerzitě, pak Technickou univerzitu v Praze a pokračoval ve studiu na vysokých školách ve Francii a Španělsku. Pracoval jako zemědělský odborník, publikoval několik vědeckých článků z oblasti zemědělství. Ovládal aktivně 15 cizích jazyků a psal v nich odborné články do mnoha zahraničních časopisů. Také překládal články ze zahraničních časopisů pro čs. radioamatéry. Již v mládí sestrojil vysílač, se kterým vysílal bez povolení a představoval se podle známé památky v Sedleci „Zde Kostnice“. Později vysílal načerno se značkou **OK1AQ**, stejnou značku obdržel po složení zkoušek k amatérskému vysílání u **MPT** v roce 1931. Patřil mezi naše nejaktivnější amatéry vysílače, byl členem celostátního výboru ČAV. Po válce si obnovil povolení vysílat v roce 1946 opět se značkou **OK1AQ**. Po změně politického zřízení v ČSR byla jeho koncese zrušena v roce 1953. Přestěhoval se do Polska, žil v Krakově, oženil se tam a pracoval v Institutu zootechniky. Amatérskému vysílání se už nevěnoval, zemřel v roce 1983.

QRA: HENRY RÁKOSNÍK jr., KUTNÁ HORA, ŽIŽKOV.

To radio *UO-WN* Ur *28* sigs, tone *1/2* at *1208* 1931 GMT *19.10*

QSA *5* QSB *28* QRG *42.7* QRM / QRN / QR *P?*

QSS / QSX /

XMITTR: HARTLEY, TPTG, MOPA.
Valves: RV 216, M7, TC 04/10
AT 250 ~~00~~ 1000 volts dc, rac, cc.
Inpt. *30* wats, RDN *67* mA.
Aerial HERTZ ZEP. 20-13 + 18-20 m
Modulation HEISSING, mod. valve B 406. Aerial xmitting
Bands: 14, 7, 3.5, 1.5 MC
DX: 22 countries, 2 continents. DX: ALL WORLD

Remarks *ausserordentlich gepulst immer UO-Haus am*

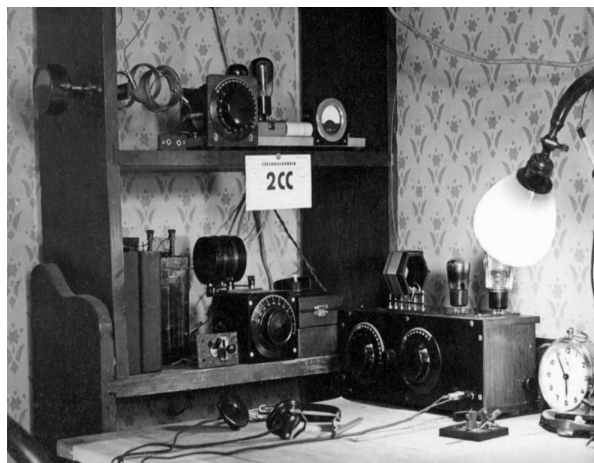
PSE QSL direct, or via SKEČ, PRAHA II., POST BOX 303.
73' es dx from op *OK1AQ*

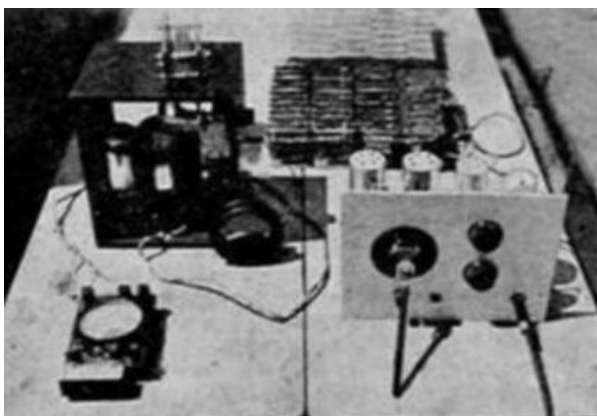
Hamshacky předválečných amatérů

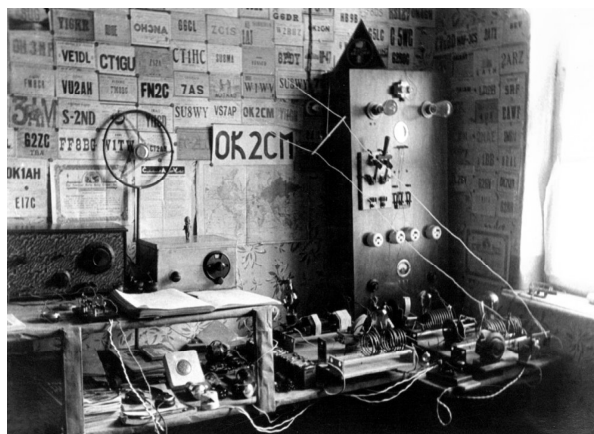
97. OK2BJ Jan Bastl

100. OK2CC Jaromír Pavlíček

98. OK2BR Zařízení na Pradědu

101. OK2CM Metoděj Škop

99. OK2BX Bohuslav Borovička

102. OK2DM Ferdinand Šádek

Rozhlas, radiopřijímače a rozhlasové koncese v Protektorátu Čechy a Morava (pokračování článku o koncesích ze Zpravodaje 1/23).

Mnichov a především následná okupace se podepsaly také na Čs. Rozhlasu. Přibližně rok relativně samostatný protektorátní rozhlas používal staronové jméno Radiojournal. Potom začala rychlá arizace a odstranění nepohodlných osob. Vysílač Mělník byl převede na německé vysílání a programy se tvořily ve studiu v Karlíně. V roce 1940 byl dokončen na Moravě vysílač Dobrochov (200 kW), který byl původně objednan pro český rozhlas. Dostal název Donau. Němci jej chtějí použít k propagandě pro částečně stálé německé Brno a jeho blízké německé okolí (jihlavský, vyškovský jazykový ostrov). Po válce měl sloužit jako hlavní vysílač Brna místo komárovského, který měl výkon jen 32 kW. Donau, později s vysílačem Alpen u rakouského Grazu vysílal do zahraničí propagandu a zábavné programy, tvořené ve Vídni a kabelem přenášené na Dobrochov.

Není nutno zdůrazňovat nastolení tvrdé cenzury. Provádělo ji cenzurní oddělení Českého rozhlasu a německá rozhlasová cenzura, případně i německá tisková cenzura. Podléhaly jí i projevy státního prezidenta Háchy!! V březnu 1940 byla ustavena programová intendatura, jež podléhala přímo Úřadu říšského protektora. Došlo ke zkracování pořadů - slovesné na max. 45 minut, některé zakázány, přesto se český personál v mezích možností snažil o „normální“ programy.

Na Slovensku vznikl v červnu 1939 **Slovenský rozhlas s.r.o.**

Propaganda, poněmčení, plánovaná opatření. Samozřejmě se protektorátní rozhlas musel zapojit do nacistické propagandy. Tu nacisté považovali za důležitý prostředek postupné germanizace našich občanů „podle svého obrazu“, a považovali za rozumné, šířit ji alespoň zpočátku v české řeči.

V Roce 1941 Němci udávají 83 000 nových českých posluchačů, ale asi 90 procent Němců v protektorátu poslouchá načerno, protože se instinktivně stydí přihlásit svůj přijímač u protektorátní pošty.

Protokol z porady 14. 10. 1941: říšský protektor a říšský ministr propagandy se mají věnovat uplatnění říšské moci vůči Čechům v rámci poněmčení. V oblasti rozhlasu je to „přiblížení německé kultury“ a „zvykání“ na němčinu. S tím souvisí zřízení Rundfunk Böhmen und Mähren s regionálním členěním od 1. listopadu 1941.

Němci zavedli rovněž řadu restrikcí, aby znemožnili poslech zahraničního vysílání a zavedli tresty za poslech těchto stanic. Zde je možno zmínit plombování přijímačů, visačky se zákazem poslechu i odstraňování krátkovlnných částí přijímačů.

Připomenutí „koncesních“ požadavků bylo zveřejněno v březnovém dvojčísle časopisu Radiotechnik (což byl od dubna 1943 název bývalého Radioamatéra) r. 1944 pod názvem Co má věděti každý posluchač rozhlasu.

Pokračování článku.

Prodej přijímačů obchodníky je **vázán na odběrní poukaz** /Bezugschein/. Vlastní zhotovení přijímače ale zakázáno není a nevyžaduje zvláštní povolení, nesmí však jít o výrobu. Rovněž vlastnění součástí (použitých lamp apod.) v přiměřeném množství není trestné. K vlastní výrobě rádia musím připomenout, že přes všechny restriktce přinášel Radioamatér nadále plánky přijímačů i s krátkovlnným rozsahem! Naposledy dokonce v čísle ze 3. března 1943, sedm dní před vydáním odstraňovacího nařízení, takže se nutně prodával i v době jeho platnosti. (Již od dubna 1943 se název Radioamatér změnil na Radiotechnik, což redakce vysvětluje širším odborným záběrem listu, než jen zveřejňováním plánek pro přijímače.

Na **každý provozovaný přijímač** je potřebná koncese a platba poplatku. Poplatek 15 K teď **musí platit i dříve osvobozené instituce jako školy a říšské úřady.**

Krátké vlny, nepřítel Říše. Je všeobecně známo, že i přes hrozby přísnými tresty občané poslouchali cizí vysílače, zvláště Londýn a Moskvu. Vliv zahraničního vysílání si Němci uvědomili zvláště po vysílání Londýna k výročí smrti T. G. Masaryka, v němž zazněla výzva, aby nekupovali oficiální protektorátní tisk. Mělo po něm dojít k silnému poklesu prodeje. Kromě toho poslouchali často i sami Němci, a v ATRP je stížnost již z roku 1939, že příslušníci Wehrmachtu příkaz nedodržují. Okupantům také značně škodilo vysílání z ciziny, které rozkrývalo provokatéry Gestapa, snažící se o proniknutí do odbojových skupin.

Krátkovlnná akce v protektorátu. Po atentátu na Heydricha v protektorátu dále přituhlo a dosud jen zvažovaná opatření byla uvedena v platnost vydáním **Nařízení říšského protektora ze dne 10. března 1943 o zařízeních pro příjem krátkých vln.** Přineslo povinnost **všech občanů** Protektorátu nechat odstranit z přijímačů krátkovlnný rozsah. Šlo o organizačně i finančně relativně náročnou a zdá se,

Rozhlasoví koncesionáři Počet obyvatel Protektorátu v roce 1939 podle webu činil 7 380 000, počet koncesionářů ve stejném roce byl podle publikace Českého rozhlasu [OMP] 838 848. Po odtržení Sudet a rádiově relativně slabého Slovenska poklesl počet posluchačů také odhlašování přijímačů českým obyvatelstvem, snad i zabavování přijímačů v některých oblastech (kdo by si nechal koncesi bez rádia). Vidíme však také, že přes válečné potíže, odebrání koncesí židovskému obyvatelstvu a přes nedostatek přijímačů počet koncesionářů rostl téměř stejným tempem jako před válkou, až do zlomu zhruba v roce 1944. Rozhlasu přibylo mezi léty 1943 a 44 něco přes 46 000 koncesionářů (mezi léty 1944-45 už jen 158 nových koncesí. Jak již víme, od roku 1943 přibyla povinnost koncesí pro instituce. Těch bylo celkem dost, takže nemalá část nárůstu možná připadá na jejich vrub, aniž by se jim nějaké rádio prodalo?

Rozhlasové poplatky Od dubna 1926 se platilo **10 Kč**, a to až do r. 1941. Pak se platilo 12 K (1941) a posléze 15 K (1943).

Konec války v kostičce

Pátého května 1945 od 5. hodin zazněly do té doby zakázané české písně a ve 12:33 se z přijímačů ozvalo: "Voláme českou policii, české četnictvo a vládní vojsko na pomoc Českému rozhlasu!" A dál už to jistě znáte nebo si lehce najdete.

Zdroj: článek Ing. Jonáška v časopisu Radiojournal č.104-106.